

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100*

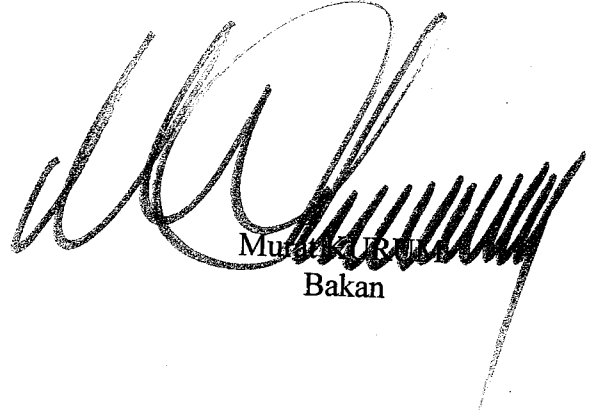
Sayı :30824082-610-11629850
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Ocak 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa Kemal Uluşoy
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN SEMİH İŞIKVER'İN
TBMM 7/12967 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/12967
GK 164

SORULAR

Elazığ'ın Maden ilçesinde Camiikebir Mahallesi sınırları, 19 Haziran 2019 yılında Cumhurbaşkanlığı kararıyla Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun'un 2' nci maddesi gereğince riskli alan olarak kabul edilmiştir. İlçede bulunan bakır işletmelerinin uzun yıllardır maden üretimi sonrasında arta kalan cürufu aynı yere biriktirmesi sebebiyle yaklaşık 15 senedir Madenlilerin yaşam standartları değişmiş, yaşam kaliteleri düşmüştür.

Buna göre;

1-2019 yılında Cumhurbaşkanlığı kararı ile heyelan riskinin olduğu resmiyet kazan bölgede söz konusu riskin azaltılmasına dair ne gibi önlemler alınmıştır?

2-2008 yılında çalışmalarına başlayan özel bir firmanın keyfi tutumu sonucu ortaya çıkan, Maden'de yaşayan vatandaşlara ciddi stres yaratan ve toprak kayması riski sebebiyle çok önemli tarihi eserlere, son 10-15 yılda yapılan onlarca kamu binalarına, bölgede bulunan konut ve iş yerlerine büyük zarar vereceği, milyarlarca liralık hasara sebep olacağı açık ve net bir şekilde bilinen hafriyatın ortadan kaldırılması hususunda Bakanlığınızca bir yaptırım uygulanması planlanmakta mıdır?

3-Firmanın hafriyatını dökmesi sonucu riskli alan kabul edilen bölgede 500'den fazla ev ve iş yerine başka bir yer temin etmeden boşaltılması vatandaşların mağdur olmasına sebep olmaktadır. Sağlıklı bir şekilde ikamet edecekleri konut ve iş yerlerinin yapımına başlanmış mıdır? Başlanmadıysa ne zaman çalışma yapılması planlanmaktadır?

CEVAP

Maden İlçesi Camiikebir Mahallesi faaliyet gösteren Eti Gümüş A.Ş.'ye ait Bakır Konsantresi Üretimi Tesisi, 1.139.392 m²'lik alan üzerinde 10.000 m²'lik kapalı alan ile 1100 ton/saat kapasite ile çalışmaktadır. 1936 yılında Etibank tarafından işletilmeye başlanan bakır işletme tesisi ve maden ocağı, 2007 tarihinden itibaren Eti Gümüş A.Ş. Elazığ Maden İşletmesi tarafından işletilmektedir.

Söz konusu tesis ve ruhsat alanı içerisindeki madencilik faaliyetleri, kuruluş ve işletmeye başlama tarihi itibarıyla ÇED Yönetmeliği Geçici Madde-2 ("ÇED Yönetmeliği'nin ilk yayım tarihi olan 07.02.1993 tarihinden önce üretime ve/veya işletmeye başladığı belgelenen projeler ÇED kapsamı dışındadır") kapsamındadır. Mevcut pasa döküm alanı/alanları ile ilgili olarak, 15.07.2015 tarih ve 29417 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Maden Atıkları Yönetmeliği kapsamında Atık Depolama Tesisleri-Atık Barajı(ADT) ve pasa döküm alanları ile ilgili Atık Yönetim Planı inceleme ve onay için Bakanlığımıza sunulmuştur. Bakanlığımızın 04.04.2018 tarih ve E.54324 sayılı yazısı ile sunulan atık yönetim planının uygun bulunmadığı atık barajları ve pasa alanları için 31.05.2018 tarihine kadar Kapatma Planı ve İş Termin Planının Bakanlığımıza sunulması gerektiği işletmeye bildirilmiştir. Sunulan Kapatma Planlarına dair eksiklik ve iade bildirimi ise Bakanlığımızın 14.12.2018 ve E.235636 sayılı yazısı ile işletmeye bildirilmiştir. Bakanlığımızın 25.04.2023 tarih ve 6286924 sayılı yazısı ile

Eti Gümüş A.Ş.'ne ait Maden Atık Depolama Tesislerinin (1,2,3,4,5,6,7 numaralı atık barajları) kapatma çalışmalarına Bakanlığımızca uygun bulunan Kapatma Projesi, İş Termin Planı ve meri mevzuata göre başlanması uygun görüldüğü, kapatma çalışmalarının inşaat denetim ve kontrollüğünün Su-De Su Yapıları Denetleme Ltd. Şti. tarafından yapılacağı bildirilmiştir. Konu ile ilgili olarak Elazığ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce denetimler yapılmaktadır.

Yapılan denetimlerde, Atık Depolama Tesislerinin inşaat çalışmalarının tamamlandığı, eski atık barajlarının kapatma çalışmalarının devam ettiği, cevher zenginleştirme tesisinde faaliyetin olmadığı bu sebeple tesisten kaynaklı atıksu oluşmadığı, denetim esnasında tesis sahası içerisinde Maden Çayı'na tesis kaynaklı(endüstriyel atıksu) atıksu deşarjının olmadığı tespit edilmiştir. Tesis sahasının üst kotlarında mevsimsel olarak akışa geçmiş olan kaynak sularının bulunduğu, bu suların Maden Çayı'na kadar ulaştığı görülmüştür. Bu çerçevede, bahse konu flotasyon tesisinde 2872 Sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde herhangi bir olumsuzluk tespit edilmemiştir. Ayrıca 2872 Sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği çerçevesinde gerekli izin işlemleri tamamlanmadan tesisin faaliyete geçmesine tarafımızca izin verilmemiştir. Nesko Maden Tic. San. A.Ş. tarafından bahse konu tesise taşınmış cevher stoğuna rastlanılmamıştır.

Ayrıca tesise ait ruhsat sahası içerisinde Maden ilçesi Camii Kebir Mah. üst kotlarında pasa stok sahası bulunmaktadır. Stok sahasında ve sırtlarda, mahallenin bir kısmını da etkileyecek şekilde kayma meydana gelmiştir, Kayma ile ilgili AFAD İl Müdürlüğü, Maden Kaymakamlığı bilgilendirilmiş ve değerlendirilmesi istenilmiştir. Söz konusu işletmeye ise bölgenin yükünün azaltılması, döküm yapılmaması ve AFAD, DSİ 9. Bölge Müdürlüğü ve Maden Kaymakamlığı ile koordinasyon halinde çalışmaların başlatılması gerektiği bildirilmiştir.

İlimiz Maden ilçesi Camiikebir Mahallesi'nde yaşanması muhtemel herhangi bir afetin sebep olacağı can ve mal kaybının engellenmesi ve anılan alandaki dönüşüm uygulamalarının ivedilikle hayata geçirilmesi amacıyla 7269 sayılı Kanun'un 2 nci maddesi gereğince 18.06.2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Afete Maruz Bölge" olarak ilan edilen alan, 6306 sayılı Kanun kapsamında 18.06.2019 tarihli ve 1150 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Riskli Alan" olarak ilan edilmiştir.

Bakanlığımızca Elazığ İli'nde yaşanması muhtemel bir afet anında söz konusu "Riskli Alan"da herhangi bir can ve mal kaybına neden olunmaması amacıyla anılan "Riskli Alan" içerisinde kalan taşınmazların Hazine adına kamulaştırılması uygun görülmüştür.

Söz konusu tesis faaliyette olmayıp, 2872 Sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde takip ve denetimler yapılmaktadır.